

Hallitus petti ampumaharrastajat

Asekauppiaiden Liiton mukaan kesäkuussa eduskunnalle annettu hallituksen esitys ampuma-aseilaksi (HE106/2009) tulee lopettamaan lähitulevaisuudessa kaikenlaisen ampumaharrastuksen; urheilumunnon, reserviläismunnon, asekeräilyn mutta viime kädessä myös metsästyksen.

Vain kaksi viikkoa Kauhajoen surmateon jälkeen 8.10.2008, hallituksemme pääministeri Matti Vanhasen (kesk) ja sisäasiainministeri Anne Holmlundin (kok) johdolla teki tiedotusvälineiden poliittisen painostuksen alla sellaisia kiireellisiä paniikkiratkaisuja ja ns.poliittisia linjauksia ampuma-aselainsäädännön muuttamisen suhteen, että luulisi heidän jo itsekkin tunnustavan toimineensa paniikissa. Näin ei ole käynyt – naama vakavana valehdellaan edelleen 70.000:lle ase-omistajalle, muusta kansasta puhumattakaan ja uskotellaan lakiuudistuksen valmistelun tapahtuneen asianosaisia ja asiantuntijoita kuunnellen. Lausuntoa lakiesityksen luonnoksesta pyydettiin hankerekisterin mukaan 36:lta eri sidosryhmäläiseltä. Näistä lausunnoista varsinaisessa hallituksen esitystekstissä on referoitu vain muutama, ja niistäkin lausunnoista vain lakiesityksen laatijoiden ajatusmallia tukevat osat, ns. "vastarinnasta" ei puhuta mitään. Itse asiassa tämä vastarinta oli lausunnoissa täydellisen ylivoimainen – lähestulkoon kaikki vaativat koko lakiluonnosta uudelleen valmisteltavaksi, koska lakiesitys loukkasi monella eri tavalla sekä perustuslakiamme että kansan oikeustajua. Historiasta pitäisi tietää, että vahvasti oikeustajun vastainen lainsäädäntö ei ole pitkäikäistä eikä sitä tulla noudattamaan – ja että poliitikot voidaan vaihtaa, kansaa ei. Yleisesti puhutaan, että esimerkiksi Keskustapuolueen kunnallisvaalien rökäletappiolla saattaa olla erityistä korrelaatiota pääministerin ultimaattisiin asevastaisiin kannanottoihin vaalien alla – vain äänestäjät tietävät. Toivoa sopii, että kun kansanedustajamme päättävät lakiesityksen kohtalosta syyskuussa, he tajuaavat että lakiesityksen perusteluissa heille annetaan ilmeisen tarkoitushakuisesti minimaalisesti tietoa pyydetyistä lausunnoista ja niiden todellisesta sisällöstä.

Ampumaharrastajat ja asealan ammattilaiset ovat yleisesti olleet sitä mieltä, että Jokelan ja Kauhajoen kaltaisten surmatöiden jälkeen, ampuma-aseiden hankkimisprosesseja on tarkasteltava kriittisesti, varsinkin siltä osin, kenelle hankkimislupa voidaan antaa. Vaikka sitä ei Sisäasiainministeriön ammattitiedottajien laatimissa virallisissa tiedonannoissa ole mainittukaan, ei ampuma-asealasia tiukentamalla voida estää mahdollista seuraavaa kouluampumistapausta tai muuta joukkosurmaa. Poliisiylijohtaja Mikko Paatero asian kyllä lipsautti televisiossa kertaalleen. Ampuma-aselakiin vaaditut EU-peräiset muutokset oli toki tehtävä, mutta muuten voimassaoleva ampuma-aselakimme on suorastaan erinomainen. Poliisiviranomaisen laintulkinta sen sijaan on todistetusti ollut käsittämättömän alkeellista jo pitkän aikaa ennen koulusurmia. Vika löytyy poliisiorganisaation sisältä, ei laista. Tulkintaa on pyritty yhtenäistämään ja selkeyttämään, mutta yhtenäistämisen sijaan lupahallinnon kaaos on vain lisääntynyt – täydellinen fiasko koko hanke.

Hallituksen esityksen sisältämät muutosehdotukset hankaloittavat 670.000:n vastuullisen ja lainkuuliaisen sekä äänioikeutetun ase-omistajan elämää, eikä todellakaan tule edes pienissä määrin tekemään seuraavaa mahdollista joukkosurmaa mahdolliseksi.

Muutosehdotukset rikkovat perustuslakia

Osa lakiesityksen muutosehdotuksista rikkoo selkeästi perustuslakimme säädöksiä. Lakiesityksessä on pyritty perustelemaan perustuslainvastaisuuksien oikeutus mitä monimutkaisimmilla tarinoilla. Kansan oikeustaju on koetuksella. Jokainen laki on kuitenkin tehokas vain silloin jos sitä noudatetaan ja noudattamista tapahtuu yleensä vain silloin kun säädös ei ole oikeustajun vastainen. Miksi erityisesti ampumaharrastajan olisi pakko kuulua johonkin seuraan, vaikka perustuslakimme sanoo yksiselitteisesti, että jokainen voi kuulua tai olla kuulumatta mihinkään yhdistykseen? Miksi jokaisen lainkuuliaisen ase-omistajan tulisi sallia kotirauhansa rikkominen pelkästään ase-omistamisen (kaikenlaiset aseet) nojalla, vaikka oikean rikollisen kotirauhan voi rikkoa jos epäillystä rikoksesta voi seurata vähintään kaksi vuotta vankeutta? Lainkuuliainen ase-omistaja on suurempi paha kuin oikea rikollinen.

Kahden vuoden pakkoharrastaminen ennen ensimmäisen oman lyhyen asean hankkimisluvan saamista tulee käytännössä nopeasti lopettamaan koko "käsiase" ampumaharrastuksen Suomessa. Muutamaa suurempaa kaupunkia lukuun ottamatta, kahden vuoden valvottu harrastus ilman omaa asetta on täysin mahdoton tavoite. Asia ei voi toimia haja-asutusalueilla alkuunkaan.

Tällaiset oikeustajun ja yhdenvertaisuuden vastaiset säädökset tulevat vaikuttamaan vahvasti esimerkiksi maanpuolustustahtoon ja syrjäkyläisten asukkaiden sosiaaliseen hyvinvointiin. Maanpuolustustahtoon esimerkiksi siten, että ollessamme reserviläisiä meidän tulisi pystyä harjoittelemaan ampumista ja tarvittaessa jopa puolustamaan maatamme. Miten voimme olla kelvöllisiä tekemään näin, jos emme ole kelvöllisiä edes omistamaan tai hallussapitämään asetta?

Hallituksen kaavailemat määräaikaiset luvat taasen hankaloittavat harrastajia ja lisäävät viranomaisten työvoimakuluja sekä syövät jo nyt minimaalisia resursseja. Kuitenkaan hallussapitolupien määräaikaisuus ei lisää millään tavalla aseturvallisuutta – koulusurmia se ei ainakaan todistetusti estä. Nykyisillä resursseilla lupahallinto ei yksinkertaisesti voi kestää erilaisista määräaikaisista luvista johtuvaa ruuhkaa – tämän myöntää esim ajokorttiasioiden osalta käytännössä jo yksi pahimmista aselupahallinnon oman tien kulkijoista, Varsinais-Suomen poliisi, Turun Sanomissa 27.7. Se, että uutinen tulee juuri kyseisestä kihlakunnasta, ei yllätä Asekauppiain Liittoa yhtään, sen verran monimutkaiseksi myös ampuma-aselain ja sisäasiainministeriön laittomien esimiesmääräysten tulkinta on kyseisessä laitoksessa viety. Toivottavasti lupahallinnon esimies osaa nähdä myös oman osuutensa tähän tilanteeseen kriittisesti.

Haitat hyötyä suuremmat

Tähän saakka poliisin eri rekisterien perusteella taustaltaan nuhteeton kansalainen, joka on esittänyt ampuma-aselaissa hyväksytyin perusteen, on voinut saada ampuma-aseeseen hankkimisluvan. Ase on tullut tällöin merkityksi asianmukaisesti rekisteriin ja henkilöön on liitetty tieto asean omistamisesta. Se on sitten eri asia, kuinka paljon aseella on aktiivisesti harrastettu. Kukin oman elämäntilanteen ja resurssien mukaan, ase on kuitenkin ollut rekisterissä. Lailliset rekisteröidyt aseet ovat yksityisomaisuutta, ne omistetaan ja niillä on rahassa mitattava arvo, jota voi hyödyntää muun muassa perintöoikeudellisissa transaktioissa ja muutenkin kaupallisesti. Arvo voi olla lisäksi huomattava ja asean markkinahinta on voinut sisältää huomattava arvonnousua, joissain tapauksissa voidaan jopa puhua aseista sijoituskohteina. Laillisten aseiden omistajat eivät missään nimessä voi hyväksyä yksityisomistamisen oikeudesta luopumista ilman käypää korvausta. Tämä yksityisomistamisen oikeushan on perustuslailla suojattua, myös siten, että jos henkilö tai oikeushenkilö ei voi käyttää laillisesti hankittua yksityisomaisuuttaan siihen lailliseen käyttötarkoitukseen, mihin se on hankittua, viranomaisen virheellisen toiminnan vuoksi, voi valtio olla asiassa korvausvelvollinen. Tästä asiasta voi luoda erilaisia mielenkiintoisia skenaarioita jo nyt, jos tarkastellaan asiaa esimerkiksi asekauppiain liikevaihdon romahtamisen ja varastoissa seisovien myymättä jääneiden yhden käden tuliaseiden ja after sales –myynnin saamatta jäämisen näkökulmasta. Tai yksityisen näkökulmasta, hallussasi oleva moderni "käsiase" ei olekaan enää minkään arvoinen tällä hetkellä, kun kauppiaatkaan eivät kykene niitä ostamaan. Ostajaehdokkaat kun ovat vähissä, koska järjettömän ja kaoottisen (myös monien paikallisten lupakäsittelijöiden mielestä) lisäohjeistuksen seurauksena vastuuntuntoisimmankin lupanhakijan lupaprosessi on tehty niin vaikeaksi, että moni jättää koko luvan hakematta tai ei jaksa ryhtyä taistelemaan itseoikaisulla/valituksella kielteistä päätöstä vastaan. Tämä haiseekin suunnitellulta tavoitteelta – tehdään uusien lupien hakeminen mahdollisimman vaikeaksi ja kalliiksi siten, että mahdollisimman moni luopuisi koko hakemisesta. Aseluvan hintaa nostettiin juuri äskettäin yli kaksinkertaiseksi, ollen nykyään 68 euroa/ hakemus. Lisäksi aloitetaan vanhojen lupien ylenpalttinen kontrollointi muun muassa aktiivisuusveloitteen avustamana, jotta saataisiin mahdollisimman monelta ase – siis yksityisomaisuus – pois. Meno ja konstit ovat kuin pahimmasta diktatuurikertomuksesta peräisin. Vahva arviomme on, että jo lähikuukausina poliisi tulee kohtaamaan erittäin paljon aseiden

selvittämättömiä ja mystisiä varkaus- ja katoamistapauksia. Tällaista kansalaistottelemattomuuden jaloa muotoa, on vilissyt runsaasti keskusteluissa mm. maaseuduilla metsästäjien ja urheiluampujien keskuudessa. Eikä vähiten keskustapuolueen, Matti Vanhasen "aseet ampumaradoille", voughkaamispaniikkipuheiden jälkeen. No, kuten sanottua, kansalla on pitkä muisti ja virkamiehet voidaan vaihtaa. Myös erilaisten ääri liikkeiden esiintulo ei ole ollenkaan poissuljettu mahdollisuus.

Tulevaisuuttako aseharrastajana?

Mikä on tehnyt vajaassa vuodessa meistä rehellisistä harrastajista ja aseenomistajista hallituksen ja viranomaisten silmissä vainottuja yhteiskunnan vihollisia? Uuden lain mukaan aseenomistajan kotiin poliisi voisi tulla niin halutessaan. Yhdistymispakko koskee jo nyt aseharrastajia. Aseenosien luvanvaraistaminen tulisi tekemään monista tietämättään rikollisia. Käsiaseiden rahalliseen arvoon uusilla lupakäytännöillä on jo ollut dramaattinen vaikutus, koska asekaupat ovat lakanneet ostamasta aseita yksityisiltä. Kauppiaille on aiheellinen pelko, että varastossa olevaa asekaupaa ei saadakaan enää myytyä. Näin ollen yksityisomistuksessa olevien pistoolien ja revolverien rahallinen arvo on romahtanut. Kuka korvaa? Harrastajien hallussa olevien noin 300.000 käytetyn pistoolin ja revolverin yhteenlaskettu arvo, kun on laskettava sadoissa miljoonissa euroissa.

Aselain kakkosvaiheesta löytyy jo esimakua sisäasiainministeriön sivuilta www.intermin.fi, jossa todetaan mm. puututtavan vanhoihin lupiin ja mahdollisesti kiellettävän tietyn tyyppiset aseet. Sisäasiainministeri on kertonut myös puututtavan niihin henkilöihin, joilla on hallussaan useampia aselupia. Tarkistetaan miksi? Kuinka monta ja mihin kaikkia niitä aseita tarvitaan? Mitä rikoksia nämä henkilöt ovat tehneet? Jos kaavailut tulevasta aselain 2. vaiheesta pitävät paikkansa, niin 100.000-200.000 luvanhaltijaa tulee menettämään lupansa, koska näyttö harrastuksen aktiivisuudesta ei ole riittävää. Toisin sanoen 670.000:sta luvanhaltijasta, joka viides menettää lupansa. Oletko sinä yksi heistä? Kuinka perustelet tulevaisuudessa esim. neljän metsästyshaulikon tarpeen? Käytätkö niitä jokaista vähintään 2 kertaa kuukaudessa vuoden kaikkina kuukausina? Tai kuinka monta laukausta ammuut lintukiväärilläsi tai kaikilla kivääreilläsi viime vuonna? Riittääkö määrä todistukseksi aktiivisesta harrastuksestasi? Tullessaan mahdollisesti voimaan 2012, näillä tavoitteilla etenevä aselain kakkosvaihe romahduttaisi myös kaikkien metsästysoseidenkin arvon nolliin. Kuka korvaa aseiden arvon harrastajille tai kauppiaille tuolloin? Kuka on vastuussa harrastuksen loppumisesta? Kuinka käy maanpuolustustahdon? Mitä tämä kaikki aiheuttaa yleiselle turvallisuudelle ja järjestykselle?

Järkikö voittaa lopulta? Unohda järjen voitto, sillä kaikki edellä mainittu on jo nyt totta. Miltei kaikki asianosaiset intressipiirit uskoivat järjen voittoon ja antoivat lausuntonsa hallituksen esityksestä huhtikuussa. Kaikki odottivat keskustelua ja muutoksia tulevaan esitykseen. Sisäasiainministeri lupasi 28.11.2008 juhlavasti, että intressipiirejä kuunnellaan tarkasti ja laki valmistellaan huolellisesti. Kauppiat, urheiluampujat, reserviläiset, metsästäjät ja muut harrastajat sekä ammattilaiset uskoivat, että järki voittaa. Tästä huolimatta ministeriön ehdotus uudesta aselaista meni läpi hallituksessa ilman mitään muutoksia. Jopa Lääkäriliitto ja Suomen psykologien liitto vastustivat esitystä. Silti Sisäasiainministeri kehui, että laki on tehty yhdessä kaikkien intressipiirien kanssa ja on oikean suuntainen!

Meitä on jälleen kerran todistettavasti kuultu, muttei kuunneltu – ja viilattu linssiin. Nyt meidän jokaisen harrastajan on tehtävä kaikkemme, että voimme jatkaa harrastusta järkevästi aselain kanssa ja vaadittava perustuslain noudattamista. Jokaisen harrastajan on oltava yhteydessä omaan kansanedustajaansa. **Erityisesti Keskustan ja Kokoomuksen kannattajien, koska päähallituspuolueina juuri ne ajavat aselakia läpi. Soita kansanedustajallesi heti – ennen syyskuuta - ja kerro asiallisesti kuinka pahaan jamaan asiat ovat jo menneet ja miten pahaan ne ovat menossa.** Muistuta lisäksi, että äänesi tulevissa eduskuntavaaleissa riippuu siitä, miten tämän hetkinen ja tuleva vääryys saadaan korjattua ja estettyä.

Asekauppiaiden Liitto ry